

ZA DON BOSKOVE PRIJATELJE

LETO II.

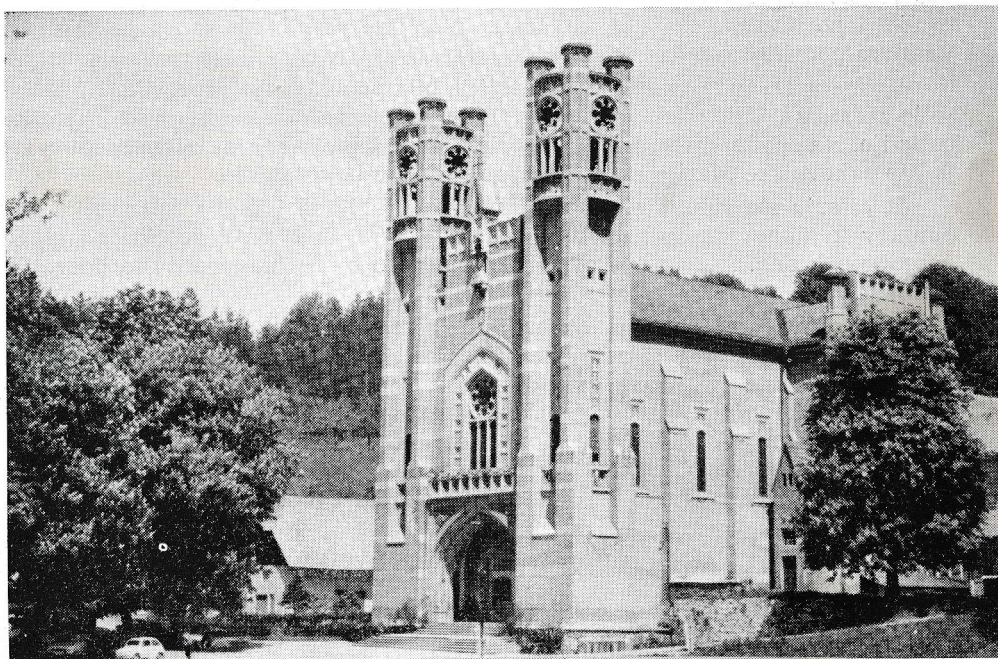
8. SEPTEMBRA 1970

ŠT. 3

MARIJA POMOČNICA na Rakovniku praznuje

Glavni praznik Marije Pomočnice je po vesoljnem salezijanskem svetu 24. maja. Praznik rakovniške cerkve pa je 8. septembra. V »Kratki zgodovini cerkve Marije Pomočnice na Rakovniku 1904—1966«, ki jo je napisal naš veteran Anton Logar, beremo tele zanimive podatke o njeni posvetitvi:

Dan posvetitve se je naglo bližal. Dela je bilo še zelo veliko. Na pomoč so prišli salezijanski kleriki z Radne pri Sevnici, kakih 30 po številu. Pomagali so

pospravljati, snažiti in vse potrebno pripravljati za posvečenje. Seveda tudi delavci niso držali križem rok, in veliko sotrudnic se je zavzelo za snaženje in krašenje cerkve. S skupnim naporom je bilo končno vse pripravljeno.

6. septembra 1924 ob 11. uri je prišel iz Beograda v Ljubljano apostolski nuncij Pelegrinetti. V Postojno pa se je ob 12. uri pripeljal salezijanski kardinal in veliki misijonar Patagonije v Južni Ameriki, Janez Cagliero. Tu ga je čakal poseben vlak, ki mu ga je poslala jugoslovanska vlada. Prvi sprejem je bil na Rakeku. Kanonik Klinar ga je pozdravil v imenu ljubljanskega stolnega kapitlja in dr. Ujčič v imenu pripravljalnega odbora za Marijanski kongres. V Ljubljano je prispel okrog 16. ure. Na kolodvoru so ga čakali nuncij Pelegrinetti, ljubljanski škof dr. Jeglič, veliki župan ljubljanski dr. Šporn, mestni župan dr. Perič, predsednik Marijaskega kongresa Alojzij Merhar z odborom, zastopniki župnij in redov, zastopniki raznih društev z zastavami in množice ljudstva.

Po veličastnem sprejemu se je kardinal med zvonjenjem ljubljanskih zvonov peljal v škofijski dvorec, od tod pa na Rakovnik, kjer je bil prisrčno sprejet.

Naslednji dan, t. j. v nedeljo 7. septembra je bil kongres po ljubljanskih cerkvah in v Unionu. Ob 9. uri je imel v frančiškanski cerkvi slavnostni govor dr. Mihael Opeka. Nato je daroval pontifikalno mašo kardinal Cagliero.

Zvečer so izpostavili na Rakovniku v kripti relikvije, namenjene za veliki oltar. Češčenje je trajalo vso noč.

Kdor je videl cerkev v soboto in nato v ponedeljek, ni mogel verjeti: »Storili ste čudež!« so govorili ljudje. Vesel odgovor je bil: »Pomagala je Marija!«

V ponedeljek zjutraj, 8. septembra, na Mali Šmaren se je pripeljal nuncij in začel s posvečenjem cerkve. Za ljudstvo je bila istočasno maša z govorom na dvorišču. Tu so tudi spovedovali in delili sv. obhajilo. Ko je bilo posvečenje končano, so ljudje takoj napolnili cerkev. Ob 10. uri je bila v cerkvi prva slovesna pontifikalna maša, ki jo je daroval apostolski nuncij. Mogočen zbor je pod vodstvom g. Lavriča in njegove soproge ter ob spremljavi velikega orkestra izvajal lepo latinsko mašo in veličastne Marijine pesmi. Na koncu je kardinal Cagliero podelil blagoslov.

Krona vseh marijanskih slovesnosti je bila popoldanska procesija. Ljudstvo se je zbralo na Valvasorjevem, sedaj Trgu francoske revolucije, pred križniško cerkvijo. Na spodnjem koncu je bil pripravljen lep oltar in na njem sredi cvetja kip rakovniške Marije Pomočnice, zagrnen v belo tančico.

K oltarju sta stopila v ornatu nuncij in ljubljanski škof v spremstvu kanonikov in duhovnikov. Nuncij je položil Mariji, škof pa Jezuščku na glavo dragoceno krono. Nato se je slovensko ljudstvo s posebno molitvijo posvetilo Mariji.

Po molitvi je zaigrala godba in ljudje so zapeli. Razvil se je spreved proti Rakovniku. Začela ga je fanfara, za njo so se vrstile Marijine družbe, katoliška društva z nad sto zastavami, narodne noše, dostojanstveniki; za njimi duhovščina, pevci, kanoniki, škof, nuncij, kip Marije Pomočnice in nazadnje množica vernikov. Dolga pot od Križank do Rakovnika je komaj zadostovala, da so se vsi uvrstili v procesijo. Prvi del procesije je bil že na Rakovniku, ko so se zadnji pred križniško cerkvijo še uvrščali v spreved. Ljudstvo je stopalo v šestestopu.

Ko je procesija prišla na Rakovnik, je šla skozi Marijino svetišče in se razlila po zgornjem in spodnjem dvorišču. Pogled na ljudstvo in zastave, ki so blestele v sončni svetlobi, je bil veličasten. Iz vseh grl in iz vseh src je zadoanela mogočna zahvalna pesem.

S srednjega dvorišča je kardinal Cagliero po zahvalni pesmi podelil blagoslov. Ko se je sivolasi cerkveni knez ozrl po verni množici, ki je klečala pred Najsvetejšim, so se mu zasvetile solze v očeh. Ponavljal je: Slovenci ste Marijin narod. Dokler boste Marijo tako častili, se vam ni treba ničesar bati. Marija bo varovala svoje ljudstvo.

Od tedaj je minilo 46 let. Ti dogodki so že daleč za nami. Nastal je nov svet. Marija pa je vedno ostala naša dobra in usmiljena Mati.

Sveti oče novomašnikom

Brali smo že, da je Pavel VI. dne 17. maja zvečer posvetil na ploščadi pred baziliko Sv. Petra 278 diakonov v mašnike. Med njimi je bilo 12 salezijancev, od katerih je bil eden iz Čehoslovaške. Vsak je dobil od papeža v dar duhovniška oblačila, ki jih je imel na sebi in kelih za koncelebracijo, ki se je je udeležil. Prizor je nepozaben. V duhu so mu bili navzoči vsi letošnji novomašniki po vsem svetu, z njimi pa vsi duhovniki, ki želijo ostati zvesti svojemu poklicu in služenju.

Poročali smo o letošnjih naših novomašnikih: o Snoju Lojzetu in Krotecu Alojzu. Preostane nam še beseda o Imperlu Francu in Lampetu Metodu, in o našem rudniškem prijatelju Martinu Erklavcu.

Še preje pa prisluhnimo besedi svetega očeta, ki jo je povedal 278 novomašnikom, ki jih je imel tisti majniški večer pred seboj, in prav vsem duhovnikom:

»Velika stvar je biti duhovnik. Čeprav leta izkušenj poudarjajo notranjo povezovalno našega duhovništva z Gospodovim križem, vseeno mu nobena še tako težka preizkušnja ne more odvzeti svoje lepote in sreče. Vsak dan, vsako leto, vsaka obletnica nam obnavlja to srečo in si želimo vedno večjega spoznanja in dožemanja našega duhovništva.

Iz duhovnikove zavesti vre vedno bolj zrela in globoko dojeta Marijina pesem: 'Storil mi je velike reči Gospod, ki je mogočen'.

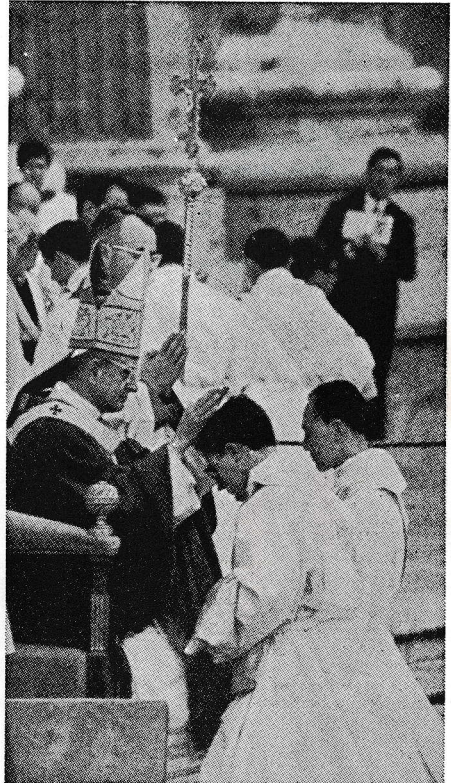
Zato se čutimo obvezane, da slavimo pravtako danes, kakor pred 50 leti Gospodovo usmiljenje:

Hvala ti, Oče, ki si nas poklical.

Hvala ti, Kristus, ki si nas življenjsko pridružil svoji službi odrešenja in edinosti.

Hvali ti, Sveti Duh, ki vsemu daješ življenje, da si nas v težkem in sladkem služenju navdihoval in podpiral.

Pozdravljeni, dragi izbranci. Predstavljajte si, da bo po naših rokah in besedah, ki izražajo zakramentalno moč, prišel Kristus sam in vas prežal s svojim Duhom, ki je življenje in moč. V vas bo prišel ne samo, da bi v vas prebival, kakor v moči drugih zakramentov, temveč, da vas bo usposobil za duhovništvu lastna dejanja, da boste postali njegovi učinkoviti služitelji, da se bo po vas razlivala v svet Beseda in Milost, ki bo obenem vas same preobrazala. Tako boste ne samo Kristu-

sovi predstavniki, temveč boste tudi delovali v neki meri kakor on, ker boste v sebi nosili njegov pečat, njemu boste podobni, vsakdo od vas bo kakor 'drugi Kristus'.

Prav gotovo se zavedate, kakšne obveznosti izhajajo iz mašniškega posvečenja glede molitve, božje ljubezni in svetosti. Nikdar se nikoli ne bojte, dragi sinovi in bratje. Ne dvomite nikoli nad svojim duhovništvom. Ne izdajte ga nikoli.

Pridi, Sveti Duh, in podeli tem služabnikom, delivcem božjih skrivnosti, novo srce, vedno mlado in veselo.

Pridi, Sveti Duh, podeli tem služabni-

kom, učencem in apostolom Kristusa Gospoda, čisto srce, da bo ljubilo popolnoma, veselo in globoko samo njega, ki je s teboj in z Očetom Bog; čisto srce otroka, ki se zna navduševati in trepetati za usodo bližnjega.

Pridi, Sveti Duh, in podeli tem služabnikom božjega ljudstva široko srce, ki bo odprto tvoji tihi in mogočni navdihujoči besedi, zaprto pa vsaki malenkostni zahtevnosti; veliko in močno, da bo ljubilo vse, da bi vsem služilo, za vse trpelo, v edini sreči, da more biti s Kristusovim srcem.

To so prave binkošti.«

Naše nove maše

V avtobusu je bilo tiho. Le tu in tam je kdo v pritaženem glasu govoril sosedu. Fant in dekle, ki sta sedela za menoj, sta govorila z nekim posebnim vzdušjem. Prisluhnil sem. Po nekaj besedah sem spoznal, da so njune besede hvalnica veselju in radosti, še več, nečemu, za kar nista našla prave besede. Pozneje sem iz pogovora zvedel, da sta govorila o neki novi maši, katere sta se udeležila. Kar ju je presenečalo je bilo

Na Razborju

tisto veselje, smeh radosti in tista čudežna moč, ki se je povsod nahajala in tudi vsakega zajela.

Vsaka nova maša nosi v sebi to bogastvo, kajti to bogastvo je sama Kristusova ljubezen. Tu človek ostrmi in se čudi, čudi... Prav takega dne pa se je Razbor veselil že dolgo. Daleč je že tisti dan prvega upanja, ko je mladi Franci odšel iskat Kristusa. Upanje pa je rastlo iz leta v leto. Saj so z njim iskali Kristusa tudi sovaščani.

In našli so ga. Bilo je to v dneh, ko je Kristus v osebi pomožnega mariborskega škofa položil nanj svoje roke. Bilo je to 4. julija v soboto popoldan. Pust je bil tisti sobotni dan. Posebno še zaradi hrepenenja po lepem vremenu. Toda ravno v tistih popoldanskih urah se je na obzorju razgrnila rdeča zavesa z zahoda. Izgledalo je, kakor da Sveti Duh prihaja na mladega novomašnika kakor v prvih časih krščanstva, v rdečih zubljih.

5. julij — dan, ki je rasel na ustnicah tolikih ljudi razborske župnije, kdove že od kdaj. Novi mašnik dviga svojo prvo daritev. Na njegovih rokah se dvigajo k Bogu vse želje, vsa hotenja vseh prisotnih. Kdo bi mogel opisati radost in veselje staršev, bratov in sester, veselje vseh prisotnih. Saj tu je Kristus in njegova moč, ki je življenje. Ta dan je bila njegova roka še posebno radodarna. Poznalo se je to na obrazu poedinca. ab

V Cerknici

Glejte na sliki hišo sredi Cerknice: skromna je, a je edina s tem napisom, ker ima samo ona — novomašnika. Prizor predstavlja sinovo slovo od očetove hiše z blagoslovom staršev. To je zelo ginljiv običaj. Novomašnik ga nikoli ne bo pozabil. To so človeški momenti, ki so tako potrebni, da duhovnik more

pa tudi vesela mladina in gostje v lepo okrašeni obednici.

Vse nas je izredno presenetila za te kraje nenavadna zabava: čindara, kolo-ples, ki je doma iz Prlekije, in je razširjen v vsem Pomurju. V Prlekiji je bila in je še stara navada, da prvo čindaro na novi maši vodi novomašnik in takoj za njim njegova mati in oče.

Med mnogimi govori pri kosilu je bil izreden tisti cerkniškega rojaka in u-

16. AVGUSTA 1970: 155-LETNICA DON BOSKOVEGA ROJSTVA

»Sveti Janez Bosko. To ime je pesem milosti in apostolata: iz majhnega piemontskega naselja je ponese Kristusovo slavo in uspehe ljubezni do skrajnih meja sveta«.

Papež Janez XXIII.

z večjo lahkoto ohraniti zvestobo svojemu poklicu.

Obiskali smo potem lepo gotško cerkev, vso v vencih in cvetju, nato pa krenili proti župnišču, kjer je bilo novomašno slavlje že na višku. Za to so skrbeli predvsem Rokovnjači z Rakovnika s svojimi veselimi poskočnicami,

metnika g. L. Perka: o svoji materi je govoril tako lepo, kot je znal samo Ivan Cankar. Verujte, dragi laiški govornik: ne samo pričujoče matere, pač pa vsi drugi navzoči in še zlasti mladina so vam hvaležni za tako toplo besedo, namenjeno našim dobrim materam, čeprav ni vseh več med nami.

Na Rudniku

Mnogi veste, da smo imeli v juliju novo mašo. Naš novomašnik Martin Erklavec je sedaj določen za nedeljskega kaplana v župnijo Dol pri Ljubljani. Radi bi si ga obdržali mi, ker je domačin, pa so na škofiji dejali, da so drugod še večje potrebe.

Ob njegovi novi maši, ki je bila na krasno sončno nedeljo 5. julija, ste mnogi ljubljancani odkrili Rudnik. Zares, več od vas je povedalo, da ste presenečeni nad lepoto tega griča v predmestju Ljubljane.

Nova maša pod milim nebom, zraven oltarja 15 m visok mlaj, okrog množica mladine, strežnikov, narodnih noš, dijakov iz Želimljega, spodaj v zeleni ladji med župnijskimi stavbami pa množica vernikov: resnično prelep pogled in doživetje za oko, srce in duha! Koliko nas je bilo? Štel ni nobeden, gotovo pa ima prav tisti možak, ki je dejal, da toliko ljudstva še nikoli ni bilo

na rudniškem griču. Za vso slovesnost so se najbolj potrudili domači pevci pod vodstvom nove organistke, gđc. Bože. Izredni novomašni pridigar, škof dr. Lenič, novomašnikov brat-duhovnik, lepa skupina rudniških dečkov in deklic, ki so pogumno pozdravili novomašnika pred mašo — koliko lepih spominov, ki jih še dolgo ne bomo pozabili.

Ko so naši pevci po stari navadi na kraju obreda zapeli pod lipo še nekaj narodnih, si lahko slišal: tu je pa res lepo, na Rudnik še pridemo.

Pridite, a ne samo na novo mašo (ki je še daleč): pridite na zadnjo nedeljo v oktobru, ko imamo praznik farnih zavetnikov sv. Simona in Juda Tadeja. Če boste mestni kristjani včasih obiskali tudi predmestne cerkve, nam boste obisk le vračali. Saj se mogoče premalo zavedate, da vaše lepe mestne cerkve skupaj z vami napolnjujejo verniki iz predmestnih župnij, tudi iz Rudnika in Lavrice. Zato na praznik 25. oktobra na svidenje!

**NIČ NI MOGOČE PRIČAKOVATI OD MLADEGA ČLOVEKA, KI NI
HVALEŽEN ZA PREJETE DOBROTE.**

Don Bosko

Don Boskovi prijatelji

Kardinal Ferdinand Cento, ki je bil po volji papeža imenovan za predsednika predkoncilski, koncilski in pokoncilski komisiji o laiškem apostolatu, je nekje izjavil, da je koncilski odlok o apostolatu laikov le potrditev zamisli, ki je vzbrstela že v srcu sv. Janeza Boska glede laiškega apostolata.

Z ustanovo »salezijanskega sodelovanja« ali tudi »salezijanca v svetu«, kakor ga je Svetnik rad imenoval, je že več kot pred sto leti razglašal, da so pač vsi kristjani poklicani k svetosti in k apostolatu, kar je končno potrdil tudi II. vatikanski koncil.

Genij tega velikega apostola je pač videl obnovo Cerkve v krščanski vzgoji in oblikovanju mladine in je zato ustanovil salezijansko družbo, katere vpliv naj bi segal po njegovih sodelovalcih in prijateljih preko zidov njegovih redovnih hiš v družine, v poklicno delo, v človeško družbo sploh. Isti apostolat, ki ga vrše salezijanci v svojih zavodih, naj bi njegovi sodelovalci vršili v svetu. Od vsakega dobrega kristjana je želel napraviti »salezijanca v svetu«, ki naj bi bil na škofijski in župnijski ravni na voljo škofom in župnikom, še posebej ko gre za oblikovanje mladih kristjanov.

Kako je času primerna ta oblika apostolata povedo dovolj zgovorno koncilski odloki in še zgovorneje nemirna današnja mladina.

Na istem mestu se kard. Cento javno pohvali, da je sam salezijanski sodelovalec in si šteje v veliko čast, da je kot tak prejel diplomu iz rok vrhovnega predstojnika salezijanske družbe.

Ko se bo pisala zgodovina II. vaticanskega koncila, zgodovinarji pač ne bodo mogli mimo njegovih predhodnih znakov v preteklih stoletjih in ne mimo predhodnikov ter pionirjev raznih miselnih tokov, izkustev v apostolatu, teženj in smeri, dela in načinov, ki so nudili koncilskim odlokom dragocene prvine za prilagoditev pastoralne službe Cerkve zahtevam časov.

Že Pavel VI. v apostolskem pismu »Savojski biser« z dne 29. januarja '67. slavi sv. Frančiška Saleškega kot učitelja brez primere v svetosti in apostolski gorečnosti ter mojstra v dialogu s sodobnim svetom in z ločenimi brati.

Tudi don Basku bo nekoč odkazano pravo mesto med koncilskimi predhodniki, med pionirji koncilskega duha.

Gotovo je ena od njegovih zaslug tudi ta, da je že pred več kot enim stoletjem navduševal laike za apostolat in snoval pogumno zamisel, ki jo pa tedanja najvišja cerkvena oblast ni upala potrditi. Hotel je ustanoviti najmodernejšo redovno družbo, v kateri bi bili redovniki vezani na skupno življenje in navadni verniki brez redovnih zaobljub in nič vezani na skupno življenje. Povezovalo naj bi jih le prizadevanje po krščanski popolnosti in sodelovanje v apostolatu, vsak po svojih močeh in svojemu stanu primerno.

Ko je Svetnik moral odstopiti od te svoje izvirne zamisli, je svoje sodelavce organiziral kot moderne tretjerednike, kot »salezijance v svetu«.

Tako je nastala »zveza vernikov, večji del laikov, ki jih navdihuje isti duh Salezijanske družbe in so kakor ona pripravljeni za delo ljubezni in imajo namen nuditi, kakor pač okoliščine zahtevajo, svojo pomoč župnikom, škofom in samemu sv. očetu. Ta prvi zarodek katoliške akcije, je potrdil kot družbo papež Pij IX. in ko je bl. Janez Bosko še živel, je njih število doseglo že 80.000 članov« (tako čitamo v odloku za Don Boskovo kanonizacijo z dne 3. decembra 1933).

V naslednjih člankih bomo v kratkih potezah podali zgodovino te pobožne družbe, da bi vsi don Boskovi prijatelji tudi pri nas imeli pravi pojem za kaj gre in da bi razumeli kako veliko milost jim Gospod izkazuje, ko jih vabi k apostolatu v imenu in v duhu dragega nam Svetnika, ki je značilen tip sodobne apostolske svetosti.

str

OBISK PAVLA VI.

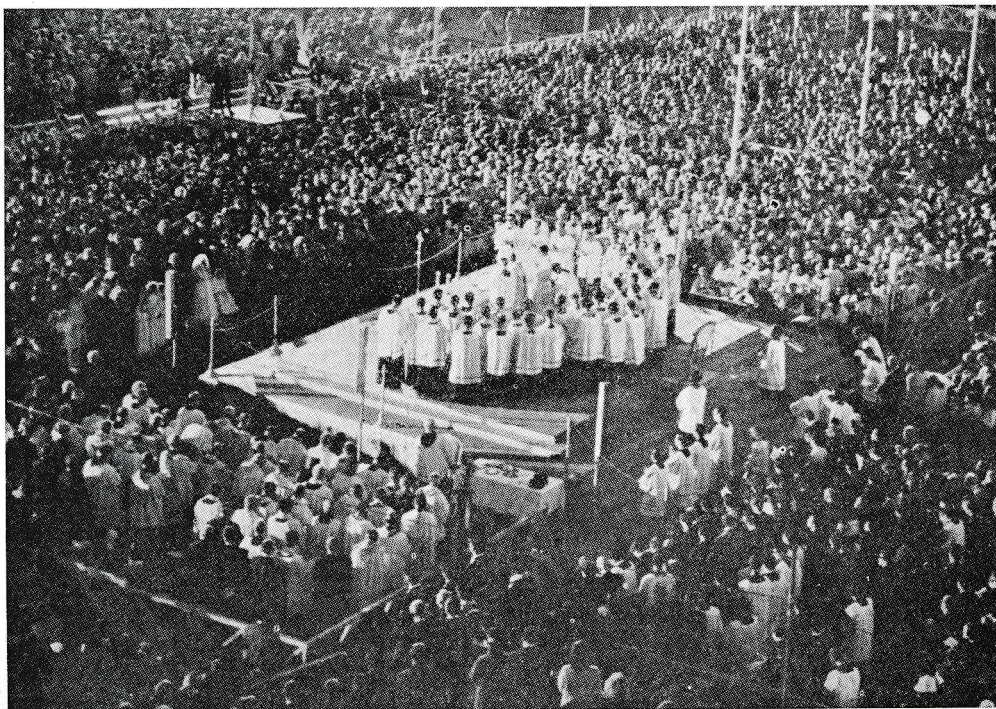
Najmlajša, šesta, salezijanska župnija v Rimu je zraven papeške salezijanske univerze. Imenuje se Sveta Marija naše Upanje (Santa Maria della Speranza). Drugih pet župnij je: Srce Jezusovo, Marija Osvoboditeljica, Marija Pomočnica, Don Bosko, Dominik Savio.

Na praznik Rešnjega Telesa, 28. maja, je vsa župnija molila dve uri skupaj s papežem.

Papež je izbral za proslavo tega praznika severno predmestje mesta. Tu se je zgrnila okrog evharističnega Jezusa in okrog svetega očeta vsa rimska škofija.

Ritmično petje mladih je naelektriziralo zbrano množico vernikov. Na tisoče šolskih otrok, ki so se naučili te melodije, so zbor podaljšali in okrepili in dali vtis, da vsa množica ljudstva poje z njimi.

Papež je med nagovorom pozdravil med drugimi župnika te nove župnije in njegovo delo za okoliško mladino, tako da je vsa župnija v kratkem času postala ena sama družina. Še poseben pozdrav je podal pričujoči mladini, v kateri je videl, da je prežeta z don Boskovim duhom: »*Zaupamo v vašo vero v Kristusa, v vašo zvestobo Cerкви, v vaš*

Najprej je blagoslovil pozlačen plastični kip Marije Pomočnice za glavno hišo sester Marije Pomočnice, blizu salezijanske univerze, ki jo je obiskal pred štirimi leti, ko je bila slovesno odprta.

Dež je ponehal, nebo se je ubrisalo, znameniti rimski sončni zaton je pozlatil prizor svete maše na odprtem.

čut socialne ljubezni v prid tej nastajajoči in cvetoči župnijski skupnosti! Še poseben pozdrav izročamo salezijanskemu ateneju, ki je tu blizu, ki ima poleg drugih zaslug, tudi to, da je sprejel v goste to novo župnijo, dokler ne bo mogla imeti svoje cerkve. Vsem ustanovam tega znamenitega ateneja in osebnju v njem izražamo voščilo, da bi na-

predovali pod posebnim vodstvom božje Modrosti».

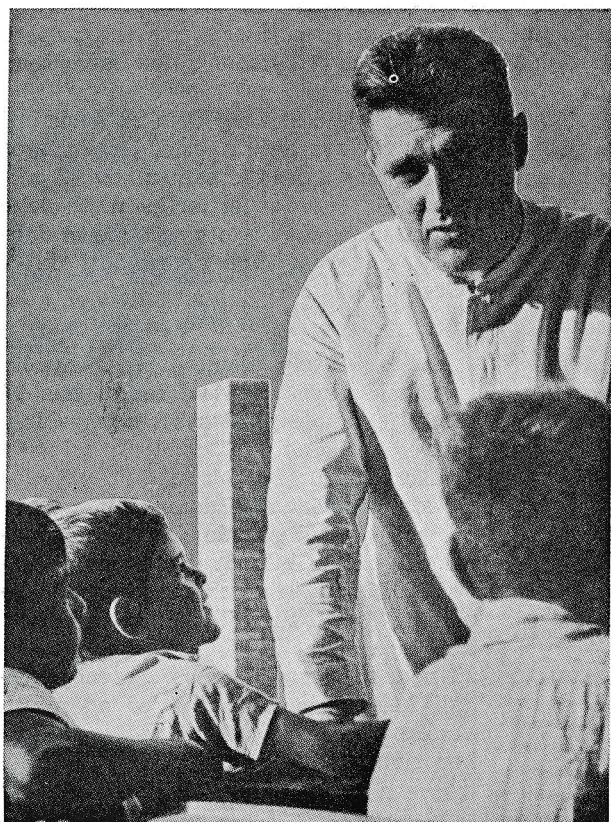
Pri evharističnem slavlju so bili navzoči tudi poljski kardinal Wojtyła Karel s 215 duhovniki, ki so prišli v Rim za 25-letnico osvoboditve iz nacističnih uničevalnih taborišč, da bi svetemu očetu izpovedali svojo ljubezen in zvestobo.

Pri darovanju so papežu prinesli, razen litugičnih darov za mašo, še umetniško povezana poročna prstana, dar dveh novoporočencev, salezijanskih sodelavcev. Na prstanih je napis: »Bog je združil — človek naj ne loči«. Po darovanju je pristopilo v polkrog okrog

oltarja 50 duhovnikov s polnimi ciboriji v rokah, pripravljenimi za posvetitev in za obhajanje.

Vse je že zagrnila noč, ki so jo v lokih prebadali reflektorji in bajno osvetljevali oltar in papeža, ki je povzdignil k nebu posvečene darove. Potem obhajilo vernikov...

Maša je končana. Papež je odložil litugična oblačila in jih dal obenem s kelihom v dar novi župniji, kakor je njegova navada. Še pozdrav predstavnikom civilne in cerkvene oblasti, in papež se je vrnil med burnim ploskanjem in vzklikanjem ljudstva na svoj dom.

Kaj je »Cidade dom Bosco«?

Pred nekaj meseci se je vrnil v domovino na kratek obisk naš misijonar ERNEST SAKSIDA. O njem je že poročala DRUŽINA, dne 5. julija 1970, v pogovoru, ki ga je imela z njim. Vendar je prav, da tudi glasilo don Boskovich prijatelj spregovori o njegovem edinstvenem in izrednem delu. Že dolgo let deluje na periferiji brazilskega mesta Corumbá med najbolj revnimi in zapuščenimi fanti in deklicami. Takole pripoveduje o svojem življenju in delu v

»Cidade dom Bosco — Don Boskovem mestu«, ki ga je organiziral za svojo mladino.

V okolju, kjer vlada skrajno nasilje in nravni propad sredi nečloveške revščine, je vsak trud zaman z odraslimi, ker je v njih obup, brezizglednost. Životarijo ob pijančevanju in kraji. Njih življenje je na stopnji živali. »Don Boskovo mesto« je nastalo za mladino, da bi v zdravem okolju zrastle v poštene ljudi. Tej mladini je treba dati smisel za življenje v človeški družbi na človeški način. Nuditi jim je treba izobrazbo, obrt, verski pouk, zabavo in zdravniško oskrbo. V njih je treba vzgojiti čut, da so potrebni in koristni člani družbe.

Mesto je nastalo leta 1961 v eni izmed številnih barak periferije Corumbá, ki leži na meji med Brazilijo in Bolivijo. Po teh barakah živijo ljudje vseh ras v kotlu revščine. To je idealno okolje za don Boskove sinove. Sredi med njimi stoji »Cidade«: že vstajajo stavbe za šolo, dvorano in cerkev; obednice, shrambe in kuhinja pa so še vedno v barakah.

Mladina prihaja v treh skupinah: zjutraj dečki, popoldne deklice, zvečer pa fantje in dekleta, ki čez dan delajo v mestu.

»Mesto« vladajo fantje sami. Vsako leto na praznik Marije Pomočnice so volitve. Volijo si župana in devet občinskih svetovalcev. Za izvoljene organizirajo posebno slovesnost. Pridejo jim čestitat tudi predstavniki mestne oblasti. Izvoljeni prisežejo: »Obljubim don Bosku, da bom dal dober zgled tovarišem, da bom ubogal predstojnike in svoje starše«.

Vsak teden zbere župan svetovalce in načrtujejo skupno delo za naslednji teden. Fantje sami skrbijo za red, disciplino, za izvajanje načrta. Organizator »mesta«, Saksida pravi, da bi brez njih nič ne mogel, ker je sam za vse. Z njihovo pomočjo povezuje stike tudi z drugimi »huligani« periferije in jih tako pritegne v »mesto«. Tako se mladi ljudje pomalo preobražajo v poštene in dobre. Njihov vpliv je vedno bolj občuten in se vedno bolj širi. Vedno bolj aktivno sodelujejo v javnem življenju mesta Corumbá.

»Vaša skrb za te otroke in fante ima uspeh?« večkrat vprašujejo dobrotniki Saksida. Naj za vse velja kot odgovor tale primer:

»Nekega večera je vstopil v barako, kjer delam, fant 16 let, eden prvih, ki sem jih pobral s ceste:

— Cezar, bi hotel ostati pri nas?

— Zakaj?

— Da bi skrbel za najmanjše, ki so vedno tu.

— Vprašal bom mamo.

— Dobro. Jutri mi pridi povedat, kaj pravi tvoja mama.

— Potem bom prišel s prtljago.

— Prinesi s sabo vse kar imaš. Uredi si mesto v eni izmed barak, kjer je šest otrok, ki so ušli z doma in so sedaj pri nas. Skrbel boš zanje.

— Dobro. Prav gotovo bom prišel. Lahko noč.

Tako sem dobil sodelavca, ki je zvest svoji nalogi do kraja.«

Berite še tole pismo nekega otroka iz Saksidovega »mesta«: fantič ima 14 let in je takole pisal svoji botri v Italijo:

»Ko sem bil še otrok, sem bil pri svojih starših. Mama je doma delala bosa, oče pa je pasel govedo. Oče nas ni maral. Ko mi je bilo dve leti, nas je zapustil. Mama je morala podvojiti delo za nas. Zaradi tega je zbolela in umrla. Imel sem devet let. Odpeljali so me blizu nekega mesta, kjer so z menoj ravnali kakor s sužnjem, daleč od mojih bratov. Bil sem popolnoma zapuščen kakor žival. Nihče me ni maral. Nekega dne sem prišel v mesto in dali so mi v prodajo stekleničke. Tedaj me je neki fant popeljal semkaj v 'Cidade dom Bosco'. Sedaj sem srečen: učim se in delam...«

Še drug primer zapuščenega otroka.

»Ura je 10 zvečer. Pišem zahvalna pisma dobrotnikom 'Cidade dom Bosco'. Nenadoma vstopi neki deček.

— Kaj želiš ob tej uri? Pojdi domov sedaj, noč je.
 — Ne grem. Pri vas bom ostal.
 — Zakaj?
 — Če grem domov, me bo mama nabila. Sestra je zapravila tisto malo denarja, kriv sem pa vedno jaz.
 — Povej mami, da nisi bil ti... Če boš ostal zdoma, bo še slabše.
 — Mama me ne bo iskala.
 — To ni mogoče. Vsaka mama bi iskala svoje otroke.
 — Moja mi je rekla, da me ne mara več doma.
 — Koliko si star?
 — Deset let.
 — Kam hodiš v šolo?
 — Nikamor. Sploh ne hodim v šolo.

— Pojdi z mano. Greva v kapelo. Don Bosko nama bo povedal, kaj storiti.
 — Ne znam moliti.
 — Kaj pa oče, te ne bo iskal?
 — Sem že deset dni zdoma, in še nihče me ni iskal.
 — Kje pa spiš in ješ?
 — Pri neki stari ženi.
 — Kako, da si zašel tja?
 — Mama me je hotela nabiti, pa sem se zatekel k njej?
 — Kako pa prebiješ dan?
 — Z drugimi fanti, ki so tudi ušli z doma.
 — Bi rad ostal pri nas?
 — Rad. Tu je mnogo otrok, in tu se bom nekaj naučil in tudi igral z njimi.

To so prizori, ki se ponavljajo neprestano, pravi don Saksida. V načrtu imam zaobjeti ves krog barakarske periferije Corumbá. Potrebujem predvsem materialne pomoči...«

Kdo od don Boskovih prijateljev bi bil pripravljen postati boter ali botra komu teh dečkov in deklic?

Rimini - župnija Evrope

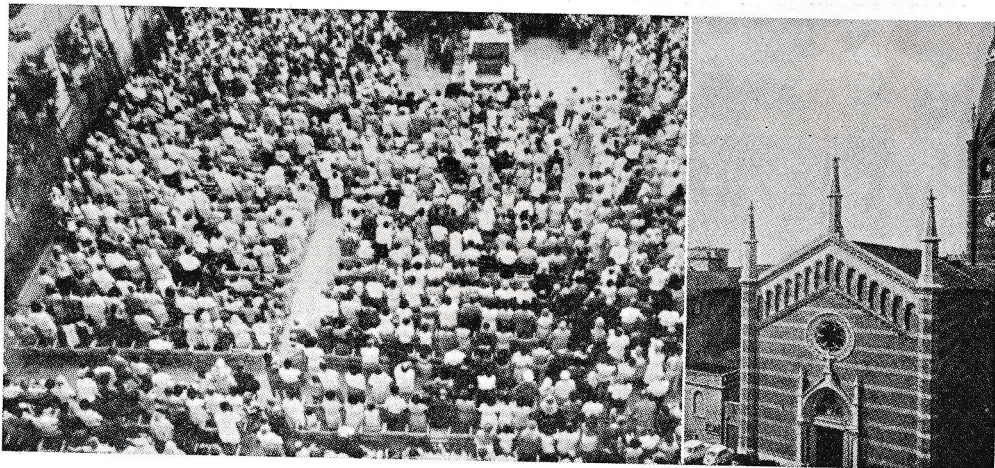
Med znamenji današnjega časa je prav gotovo turizem. Don Bosko je imel izreden posluh za taka znamenja v svojem času. Zato tudi salezijanec današnjega časa ne sme prezreti turizma, ki je eno teh znamenj.

Dejstvo je, da je danes turizem ena od velikih sil, ne samo ekonomskih in socialnih, temveč še bolj kulturnih in duhovnih. Vsi se zavedamo, kakšen vpliv ima

turizem v družinskem, verskem in nra-
nem življenju ljudi.

Prav zaradi tega prepričanja so salezijanci v Ríminiju prevzeli pastoralo turizma na poziv krajevnega škofa. Z navdušenjem doživljajo izkušnje in preizkušnje turistične pastore. Saj je področje kar najbolj široko in pestro.

Rimini je plaža Evrope. Iz leta v leto se je večalo število turistov iz vseh držav

Evrope. Leta 1968 je bilo npr. v Riminiju 474.000 tujcev. To je delokrog riminijske škofije v turistični sezoni.

Cerkev Marije Pomočnice je v centru tega delokroga. Z vseh strani jo obvlajajo valovi ljudi vseh mogočih jezikov. Salezijanci se zavedajo, da je prosti čas »pravi trenutek človekovega življenja, ne pa samo oklepaj«. Čutijo, da morajo imeti goste prav tako za svoje, kot so domači prebivalci. Vedo, da turizem razvija osebnost, bogati kulturo, olajšuje socialne stike, srečanje narodov, ustvarja pojave zanimanja in sprejemanja krščanskih vrednot, pa tudi je test za preizkušanje vernega človeka izven svojega pogojenega okolja, ki ga ima doma.

Salezijanci v Riminiju se zavedajo težav in odgovornosti tega dušnega pastirstva. Pot do vidnih uspehov je še dolga.

Izhodišče je vsekakor bogoslužje. Božja služba je do potankosti načrtovana in se prilagaja zahtevam in potrebam turistov: od 5,30 dalje se vrste maše s homilijo. Med drugimi je tudi maša na prostem ob 19. in 21. uri: vse so zelo obiskane. Obhajil je veliko: 3.500—4.000 na teden. Spovedniki so vedno na razpolago. Za mladino je vedno odprt miadinski dom: moški pri salezijancih, ženski pri sestrah Marije Po-

močnice. Vsak večer je v otroški areni primerna filmska predstava za mladino. V cerkvi je samopostrežba dobrega tiska. Bogata župnijska knjižnica daje na razpolago svoje knjige. Vsak teden župnijski urad organizira romanja v Loreto, v Assisi, v Cascio k sv. Marjetici, v La Verno: učinkovito sredstvo za podoživljanje pristinih vrednot duha, ki ga ti kraji vzbujajo.

Poleg vsega so organizirane tudi konference o problemih vzajemnosti v današnji družbi, dnevi za poklice, za misijone, katoliški tisk, za pomoč sočloveku. Razen tega je ta salezijanski center v stalnem stiku z upravitelji hotelov, da bi poskrbeli za križ in evangelij v vsaki hotelski sobi in dovolili duhovne dialoge s turisti.

Najbolj učinkovit pa je osebni stik s turisti: je najbolj zahteven in obenem najbolj dragocen: vljudna ponudba uslug, prijateljstva, zanimanja za potrebe gosta. To je pričevanje evangelija, ki ostane globoko zapisano v njegovem srcu. Cerkev Marije Pomočnice ostane v spominu vseh. V Londonu, Stockholmu, v Parizu, Münchnu in Amsterdamu ali v katerem koli drugem evropskem mestu se bo gost z domotožjem spominjal mehkega in domačega »carillona« zvonov Marije Pomočnice na Trgu Tripoli v Riminiju.

Hčere Marije Pomočnice

»Bled v soncu ves žari«

Prvi sončni žarki izza visokega Stola so naznanjali prebivalcem blejske okolice krasen dan. 5. avgust je bil nenavaden delavnik. Večina ljudi se še spomnila ni, da je ta dan praznik Marije Snežne. Mala redovna družina pa se je z 10-dnevnimi duhovnimi vajami pripravljala na ta dan. Zanj je 5. avgust eden najlepših dnevo v letu — dan preobleke in redovnih zaobljub.

Okrog 9. ure je pred noviciatsko hišo na Bledu postajalo vse bolj živahno in veselo: sorodniki, prijatelji in znanci so pričakovali prihod redovnic. »Prihajajo«, je zašumelo nenadoma med njimi. Na mah so vsi utihnili. Zaslišali so se ubrani glasovi pesmi: »Moja duša povečuje Gospoda«. Navdušeno so jo pe- le sestre, medtem ko so v vrsti stopale čez dvorišče v razsvetljeno kapelico. Pred oltarjem je že bila zbrana duhov-

ščina z inspektorjem, g. Martinom Jurčakom. Začel se je obred preobleke.

»Hčere moje, kaj želite?«, je očetovsko ljubeznivo vprašal predstojnik. Ko so mu postulantke odgovorile, da želijo vstopiti v noviciat Hčera Marije Pomočnice, jim je izročil Marijino svetinjo in pravila. Nato so pred Materjo božjo izpovedale: »Sedaj se predajamo v tvoje roke. Ti nas varuj in brani, da bomo vztrajale v božji službi«.

Sveta maša je bila že po evangeliju, ko je predstojnik znova vprašal, in sicer novinke, ki so končale novicitat, kaj želijo. Odgovorile so mu, da želijo izpovedati zaobljubo čistosti, uboštva in pokorščine. Ko je vsaka posamič izpovedala svojo zaobljubo, jim je vsaki od njih inspektor podelil majhen križ. Pogled mlade redovnice je hrepeneče počival na Križanem. Na ustih ji je ig-

ral rahel nasmeh. Izraz obličja je razodeval le eno žgočo željo:

»O Jezus, Tvoja, samo Tvoja naj bom na veke.«

V očeh navzočih so se zalesketale solze, ko je med prejemanjem križa z ob-

čutno ljubeznijo izgovarjala besede: »Objemam svoj križ in ga bom odslej smatrala za svoj najdražji okras in vzpodbudo.« Kristus-Ženin ji je po inspektorjevih rokah dal na glavo še poročni venec iz belih vrtnic, medtem, ko je zbor pel: »Pridi, nevesta Kristusova, in prejmi venec, ki ti ga je Gospod pripravil od vekomaj«.

Kakšna čustva so se prelivala v srcu mlade redovnice ve le On, slutila pa sem, da uživa sladkost plemenite ljubezni, ki ne bo nikoli ugasnila. Ko je pesem utihnila je g. inspektor voščil slavljenkam in jim dal nekaj življenjskih navodil na pot posvečene ljubezni. Pri Gospodovem obedu nas je Jezusovo telo in kri združilo v eno samo družino. Še zaključna pesem »Hvalite Gospoda« in spet je nastal pravi živ-žav v lepem, prostornem sadovnjaku za hišo.

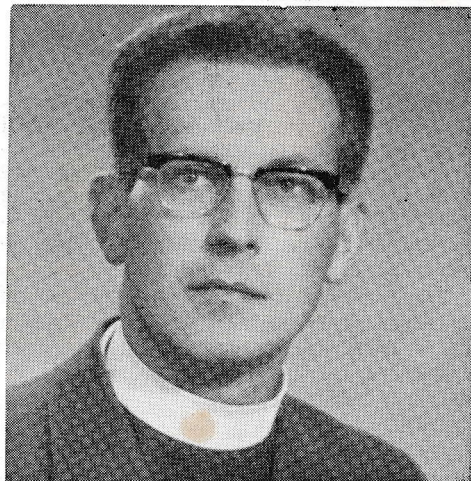
V senci košatih dreves so se tudi gostje poveselili z nami pri mizi. Prizorček, deklamacije in vesele pesmi, ki so jih pripravile novinke s sestrami so nam odkrivali srečo, pomen in vzvišenost redovnega življenja.

Kandidatka

Predaja štafetne palice

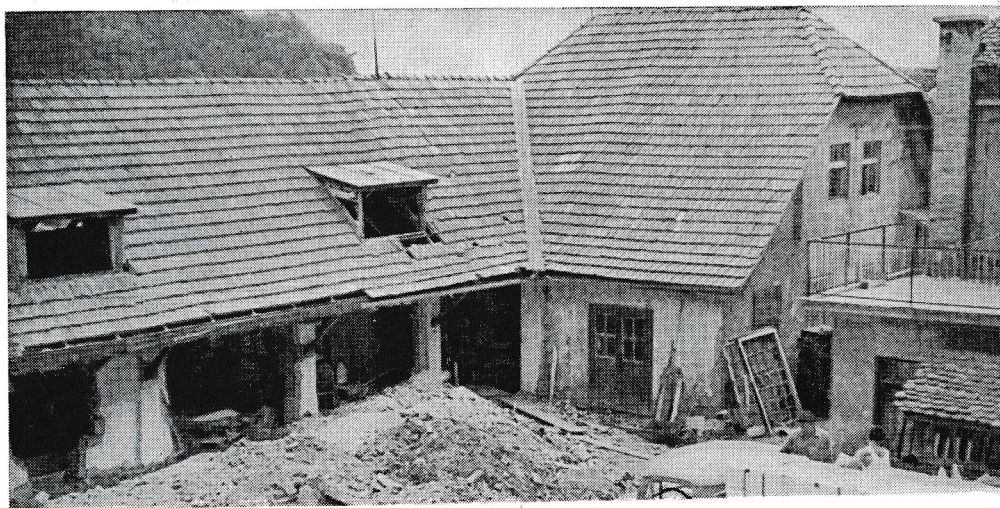
Službeno šestletje našega dosedanjega višjega predstojnika, g. Martina Jurčaka se je izteklo. Štafetno palico don Boskovega izročila in dela predaja sedaj svojemu nasledniku, g. Štefanu Žerdinu, ki ga je imenoval vrhovni predstojnik na podlagi tajnega glasovanja vseh naših sobratov s trajnimi zaobljubami. Novi inspektor je že peti v vrsti slovenskih voditeljev salezijske družbe v Jugoslaviji. Prav je, da se ob tej priliki spomnimo vsaj imen njih vseh, ki so gradili don Boskovo stavbo v blagor mladini in našem ljudstvu: dr. Franc Walland, Ivan Špan, Avguštin Jakob in Martin Jurčak. Po razdelitvi jugoslovanske inspektorije v ljubljansko in zagrebško, je Štefan Žerdin prvi inspektor ljubljanske inspektorije, ki obsega Slovenijo in diasporo na jugu naše države. To bo omogočalo poglobitev salezijskega dela za bolj učinkovito sodelovanje s Cerkvijo v naši domovini. Gospodu Martinu,

ki je predal štafetno palico — zahvala za vse in iskren Bog plačaj; gospodu Štefanu, ki palico sprejema — voščilo za srečen polet in obilo božjega blagoslova!

Novo pod staro streho

Bogoslovska skupnost na Rakovniku je že dolgo časa preživljala svoja študijska leta v zelo neprimernih podstrešnih prostorih. To je predvsem oviralo zahteven študij in splošno usposobitev za apostolsko dejavnost v prenavljajoči se Cerkvi. Letos se je končno izpolnila želja za izboljšanjem, zato so sami bogoslovci v veselem naskoku z dvignjenimi krampi začeli podirati neuporabna stanovanja.

Streha, ki je že marsikaj zakrivala, doživlja nove spremembe. Drži jo pokonci le še nekaj zidov podpornikov. Za začetek novega akademskega leta bi morale biti tu že dokončane sobe. Pod to streho namreč stanujejo bogoslovci. Prav zato prid-

no vihtijo s krampi in lopatami, ali pa primejo za drugo potrebno delo. Prejšnje sobe so bile do skrajnosti dotrajane in prostor slabo uporaben. Ureditev je nujno potrebna zaradi študija. Na teoloških fakultetah se danes močno priporoča osebno poglobljen študij in iskanje novih apostolskih metod. Za vse to je potrebna zbravnost in molk, ki pa sta mogoča samo v urejenih prostorih. — Mnogi, ki gredo mimo te podrtije na Golovec, si radi ogledajo nekdanje svinjake, ki postopoma dobivajo novo obliko. Nekateri dobrotniki so se tudi odločili za pomoč in se že oglašajo s svojimi darovi. Tudi na tem mestu jim izrekamo prav iskreno zahvalo.

† Alojzij Nemeč

Rodil se je 25. novembra 1905 v Pertočah v Prekmurju. Božji klic ga je napotil v privatno salezijansko gimnazijo-aspirantat v Veržeju leta 1920. Po štirih gimnazijah je vstopil v novicitat na Radni in se posvetil Gospodu in don Bosku leta 1925. Po bogoslovju na Rakovniku je bil posvečen v duhovnika 7. julija 1935.

Njegova prva duhovniška služba je bila poučevanje slovenskega jezika v Veržeju (1935–1937), nato je deloval v Splitu, spet v Veržeju, na Radni in na Rakovniku. Po vojni je ostal na Koroškem in delal na župniji.

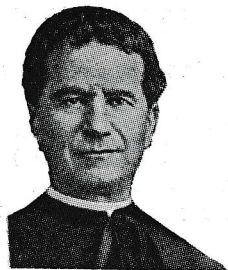
Potem je prišla nadenj preizkušnja, ki je ni pričakoval. Zameglila je v njem člo-

veško podobo in mu onemogočila vsako zavestno delo.

In vendar je bil mladi klerik in duhovnik Nemeč poln idealov, velikih načrtov, širokega umskega in duhovnega obzorja, in prav zato izredno čuteč do potreb sočloveka. Zlasti se je z ljubeznijo posvetil mladim, kjerkoli mu jih je poverila božja previdnost v skrb: med aspiranti gimnaziji v Veržeju, med kleriki na Radni, s katerimi je ustanovil literarni krožek in z njimi izdajal notranji list-revijo »Naše delo«. Vzljubil je tudi češko in slovaško književnost: za Slovenčev knjižnico je med vojno pripravil prevode Baarovega Golobčka in Jana Cimbura.

Njegova življenjska pot se je končala 20. 8. 1970 med bolniki na Trsteniku, kamor je prišel, da bi bil bolje oskrbovan, leta 1968 s Koroškega.

Ali ga poznate?

Črtice

iz don Boskovega življenja

»Sveti Janez Bosko je tako veličasten pojav v zgodovini Cerkve preteklega stoletja in še posebej v zgodovini mladinske vzgoje, da ne more mimo njega nihče, ki mu je blagor človeštva«, je zapisal Tone Vodè ob izdaji Življenja svetega Janeza Boska, leta 1934, prvi in edini v našem jeziku.

Od tedaj je minilo že 36 let. Življenjepis je že zdavnaj pošel. Nadomestiti ga hočemo z občasnimi črticami iz don Boskovega življenja in dela, da bi ga spoznali in še bolj vzljubili.

O don Bosku je papež Janez XXIII. vzkliknil: 'Sveti Janez Bosko! To ime je pesem milosti in apostolata'.

Pesem milosti. Imel je svetniško mater: to je bila prva milost. Svojemu sinu novomašniku je upala reči s vso resnostjo: 'Če boš postal bogat, te nikoli ne bom prišla obiskat'.

Druga milost, ki jo je prejel don Bosko, nadaljuje vrhovni predstojnik don Ricceri, so bile uboštvo, nerazumevanje, trpljenje.

Tretja milost so bili božji navdihi in dar čudežev: nadnaravno je v njem postalo nekaj naravnega. Ob zatonu svojega življenja je don Bosko vzkliknil: 'Gospod je med nami napravil toliko čudovitih del; koliko več bi jih, če bi imel več vere'.

Pesem apostolata. Bil je ves za zapuščeno mladino, pa tudi za vsakega, ki je bil v potrebi. Za vse je delal, da bi se zveličali.«

1. KO SEM BIL STAR DEVET LET SEM SANJAL...

»Ko mi je bilo devet let, sem imel sanje, ki so mi za vse življenje ostale v spominu. V sanjah se mi je zdelo, da stojim na obširnem dvorišču, sredi med množico dečkov, ki so se zabavali. Nekateri so se smejali, drugi so se igrali, mnogi pa so preklinjali. Ko so mi udarile na uho grde kletve, sem se takoj vrgel med fante in jih hotel s pestjo in besedo pripraviti k molku.

V tistem hipu se je prikazal častljiv mož v najboljših letih in v sijajni obleki. Njegov obraz se je tako svetil, da mi je kar pogled jemalo.

Poklical me je po imenu, mi ukazal, naj stopim na čelo onih dečkov, in dodal: 'Ne s pretepanjem, temveč zlepa, s krotkostjo in ljubeznijo, si boš pridobil te svoje prijatelje. Pouči jih kako grd

je greh in kako je čednost lepa'. Prestrašil sem se in zmedel. Dejal sem mu, da sem ubog in neveden fantič. Tedaj so dečki pustili igre in preklinjanje in se zgrnili okrog skrivnostnega moža. Skoraj nevede kaj govorim, sem ga vprašal:

— Kdo ste vi, ki mi ukazujete take nemogoče reči?

— Sin sem tiste, ki te je tvoja mati naučila pozdravljati trikrat na dan. Po mojem imenu vprašaj mojo Mater.

— Tisti trenutek sem opazil zraven njega veličastno gospo v plašču, ki se je svetil kakor sonce. Ko je opazila, da sem zmeden, me je prijazno prijela za roko in rekla:

— Glej! — Opazil sem, da so fantje izginili, namesto njih pa sem videl čredo kozlov, psov, mačk, medvedov in še druge živali.

— Tu je tvoje področje, tukaj boš moral delati. Postati moraš ponižen, srčen in krepak! Kar boš zdajle videl, da se bo zgodilo s temi živalmi, to ti stori z mojimi sinovi.

Tedaj sem spet pogledal in glej: namesto divjih živali sem videl sama krotka jagnjeta. Takrat sem začel jokati, v sanjah seveda, in prosil Gospo, naj mi govori tako, da jo bom razumel. Tedaj mi je položila roko na glavo in dejala:

— Ob svojem času boš vse razumel.

Po teh besedah je nekaj zaropotalo in sem se zbudil. Iz kuhinje je prihajal prijeten vonj po kuhanem mleku. Hitro sem vstal, se pokrižal, in se po lestvi spustil v kuhinjo. Za mizo so že sedeli

bratje Anton in Jože, pa babica, mama pa je stala pri peči.

Nisem mogel vzdržati: povedal sem sanje.

Brata sta se zakrohotala na ves glas:

— Ovčji pastir boš, ali pa celo poglavar razbojnikov.

Mama pa me je resno pogledala in dejala:

— Bogve, če ne boš postal duhovnik.

Babica pa je nervozno potrkala s palico po tleh in zabrundala:

— Sanje so prazne marnje. Čas je za zajtrk.

Toda Janezku so ostale sanje neizbrisno v spominu. Njih skrivnostni pomen se mu je z leti vedno jasneje odkrival. Čutil je, da je Gospod z njim, in da mu daje v pomoč svojo Mater.

Jesenski romarski shod na Rakovniku

V nedeljo po Malem Šmarnu, dne 13. septembra, bo na Rakovniku žegnanje in romarski shod. Počastili bomo Marijo Pomočnico na god njenega sveetišča.

Spored:

V soboto, 12. septembra, zvečer bo maša z govorom, pete litanije in blagoslov.

Cerkev bo nato odprta vso noč.

V nedeljo se bodo vrstile maše od 5. do 11. ure.

Ob 9. uri bo imel slovesno mašo novi salezijanski inšpektor Štefan Žerdin.

Popoldanska pobožnost bo ob pol 4. uri.

MATI BOŽJA HOČE,

da jo častimo z imenom Marija Pomočnica: časi so tako slabi, da brez Device Marije ne bomo mogli ohraniti in obraniti krščanske vere.

Don Bosko